
Verbondenheid: fundament voor groei en ontwikkeling

Ferre Laevers
Anouk Depuydt
Henk Galenkamp

▶ www.cego.be

26/08/2011

Aanloop: drie zijnstoestanden (Galenkamp)

- ▶ **De staat van angst:**
  - ▶ Vluchten (slachtoffergedrag)
  - ▶ Vechten (dadergedrag)
  - ▶ Muurtjes bouwen (zich 'onkwetsbaar' maken)+ benutten van extern referentiekader (wat angstig maakt, stuurt ons gedrag)

- ▶ **De staat van autonomie:**
  - ▶ Zelfkennis, zelfacceptatie en zelfzorg (zelfvertrouwen)
  - ▶ Open en respectvol contact met de ander (gelijkwaardigheid - vertrouwen)
  - ▶ Grenzen stellen – Grenzen respecteren+ benutten van intern referentiekader

- ▶ **De staat van verbondenheid: 'grenzeloos' of 'radicaal' ontmoeten**

▶ 2

26/08/2011

Verbondenheid

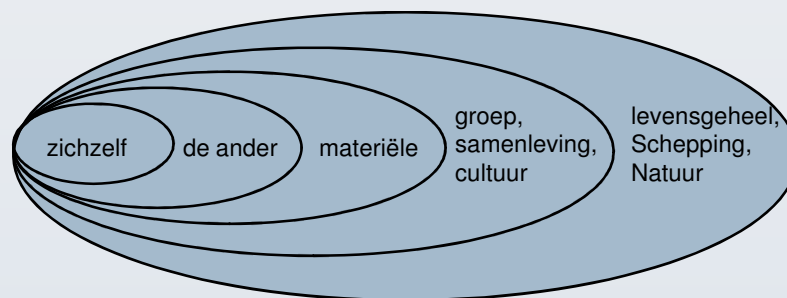

- ▶ **Negatieve en selectieve verbondenheid:** ... angst zet de toon; begrenzing blijft ('gebonden', 'binding'); geen respect
- ▶ **Positieve verbondenheid:**
  - ▶ 'het bewust ervaren feit deel uit te maken van een groter, ons overstijgend levensgeheel' (Depuydt & Laevers)
  - ▶ 'het (religieuze) besef dat wij in wezen één zijn met alle andere mensen, met het heelal, waarmee we onlosmakelijk verbonden zijn' (Galenkamp)

▶ www.cego.be

26/08/2011

Vijf ervaringsdomeinen (Depuydt, A.)

Verbondenheid (Depuydt & Deboutte)

- ▶ Verbondenheid > < De-link-wentie
  - ▶ Verbondenheid drukt zich uit in:
    - ▶ 'Doorleefde band'
    - ▶ Invoelen (zich in de/het andere kunnen verplaatsen)
    - ▶ Respect - Waardering
    - ▶ Houding van verwondering en zorg
- ⇒ Ontwikkelen en hanteren van een intern 'ethisch kompas'

Band met zichzelf en de ander

Band met anderen, met natuur

Band met natuur

Band met materiële omgeving

ONTWERP MUURSCHILDING - BASISCHOOL DE LUCHTBALLOON MECHELEN

schoolbord

echte zitjes en stuur

op de witte ballen komen grote en kleine ringen om ballen in te gooien

kindermeter

roos

Band met samenleving

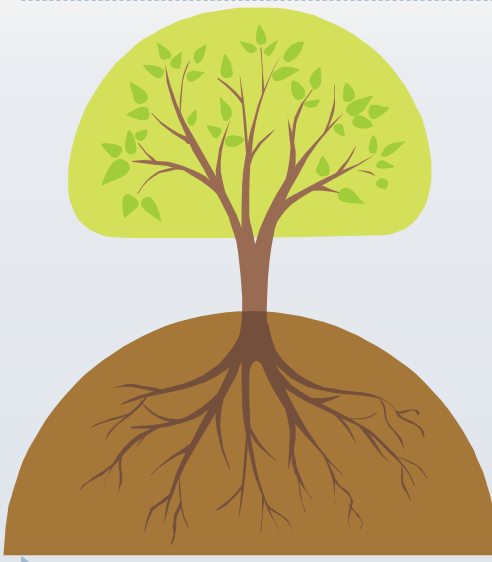
Band met groep en natuur

Band met het levensgeheel

‘Radicale’ ervaringen (radix=wortels) Centrum voor Ervingsgericht, Streekljke

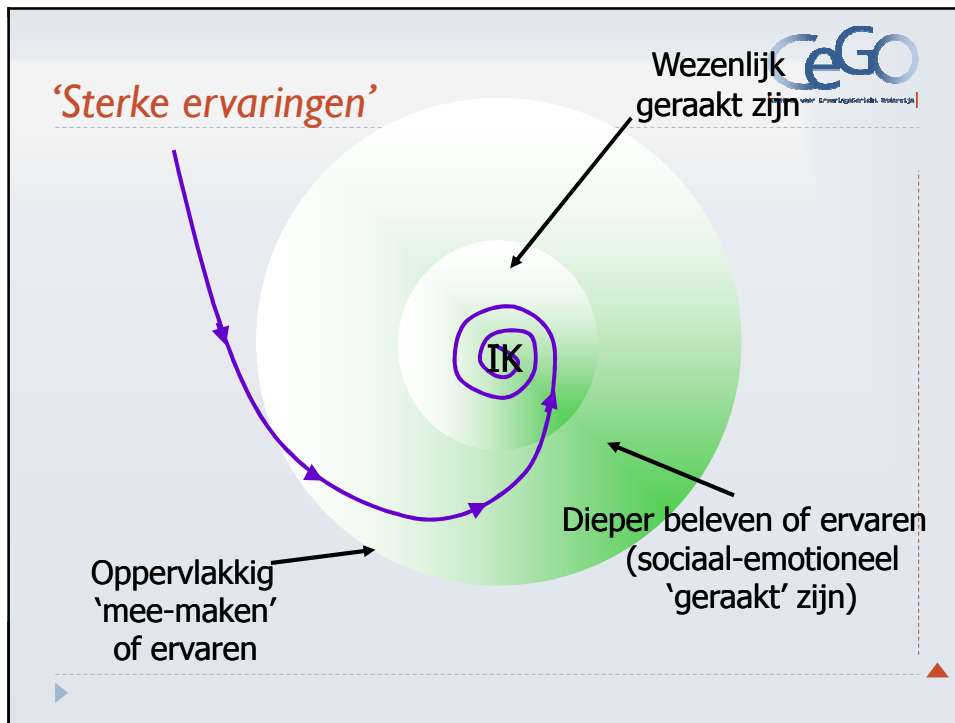
Groeikracht
versterken en
ontwikkeling
mogelijk maken

= wortels voeden
en omgeving
gezond houden

= respecteren van
basisbehoeften

Ervaren = de kern Centrum voor Ervingsgericht, Streekljke

- ▶ Een **doorleefd** ervaren
- ▶ Sporen die **blijvend** betekenis geven
- ▶ = **Indrukken** die **tot uitdrukking** komen
(spelen, leren, actie, muzisch beleven, ...)
- ▶ Met de **leerkracht als referentiepunt**

Verbinden = Verankeren
impressie ↔ expressie

(na)spelen	denken – begrijpen verbeelden	
(graag) zien		ruiken
willen - verlangen		aan- en invoelen
kiezen		smaken
	'vertalen' uitdrukken	verzorgen
		genieten

▶

De leerkracht maakt het verschil!

▶ www.cego.be 26/08/2011

CeGO
Centrum voor ErvarenGericht, Onderwijs

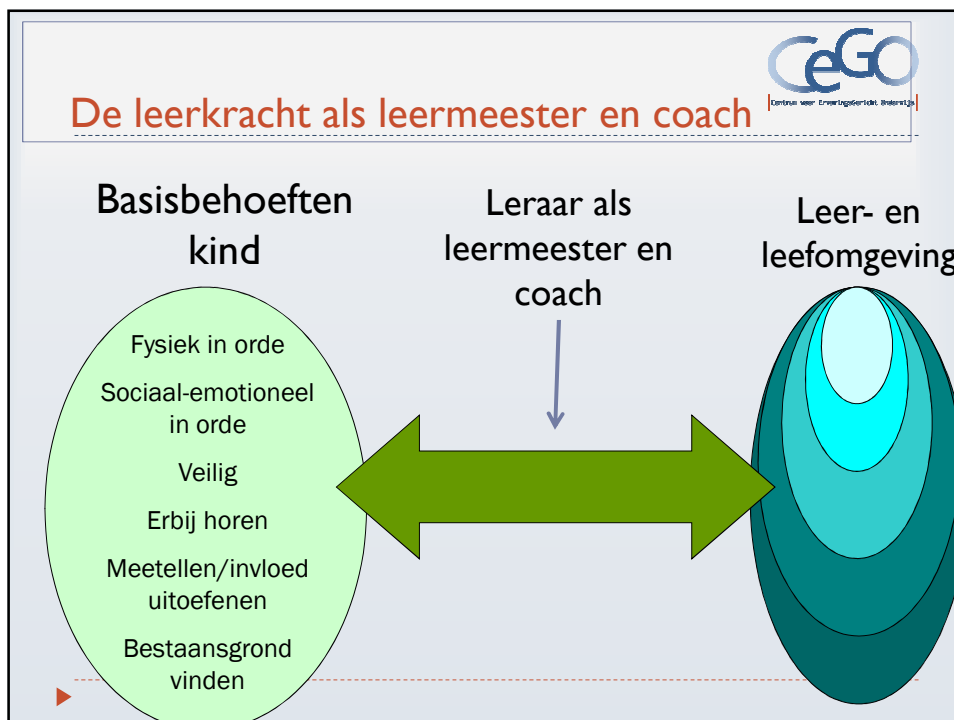
Inzetten op positieve interacties (F. Laevers)

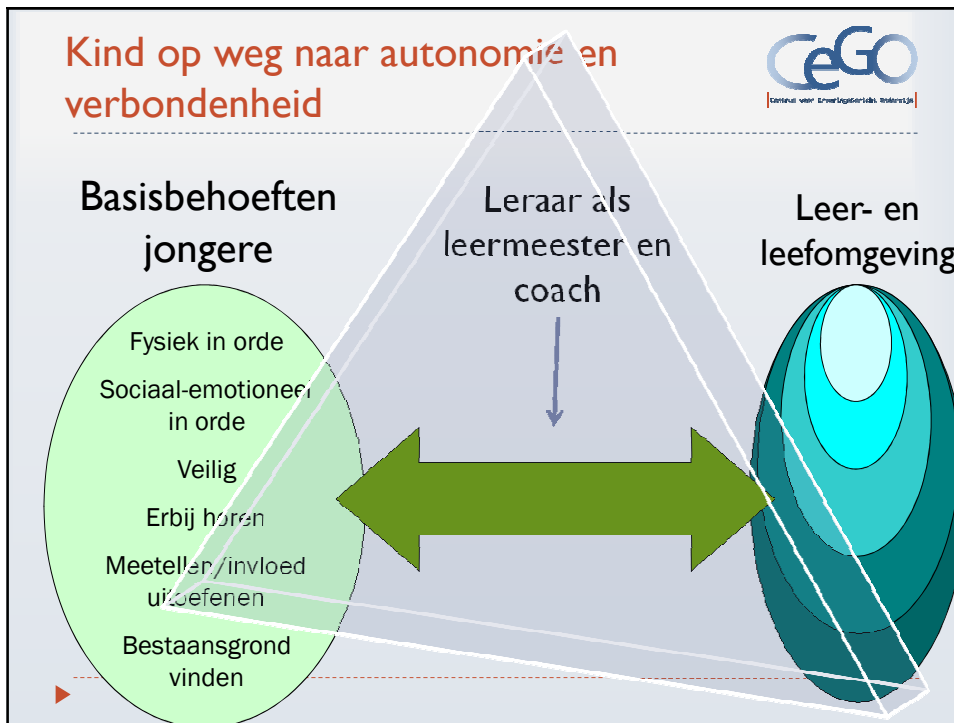
- ▶ 'Geslaagde' interacties
- ▶ Echtheid
- ▶ Aanvaarding
- ▶ Ervaringsgerichte leerkrachtstijl

In functie van positieve band met / tussen

- ▶ Elk kind
- ▶ De klasgroep
- ▶ De kinderen onderling
- ▶ (het team)
- ▶ (de ouders)

▶ 19 26/08/2011

Indische wijsheid

‘Als kinderen klein zijn, moet je ze
diepe wortels geven.
Als ze groter worden... vleugels’

Uitleiding

Moedertje

DILGES – in ‘Leven met een pestverleden’

‘In de instelling had ik de beste tijd van mijn leven. Er waren zowel Belgen als buitenlanders. We deden veel activiteiten samen. De vrouw die voor ons kookte, was precies een moedertje. (...) De opvoeders gaven om je, ze waren met je bezig. Het voelde aan als een gezin of tenminste wat ik me bij een gezin kon voorstellen. Iedereen knuffelde mij. “Je bent zo’n lieve jongen, ik begrijp niet waarom je hier zit”, zeiden ze en ze vonden het jammer dat ik moest vertrekken.’ (p. 42)

Nabijheid

Être et avoir

Dead poets society

Entre les murs

Ça commence aujourd’hui

